

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiae, 1675

§. III. De Epiphania seu Manifestatione Pueri Iesu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](#)

Quast. II. De Conceptione, Nativitate & Infantia Christi. §. IIII. 75

rium per principes sacerdotum in singulis civitatibus & villis; prout fieri solitum putat Augustinus l. 2. contra Parmenianum c. 17. Et in praesenti conduxit ad hoc, ut veritas circumcisionis Christi per publicum extraneorum testimonium esset extra suspicionem.

§. III.

De Epiphania seu Manifestatione pueri Iesu.

CIRCA manifestationem Christi jam nati constat illum fuisse manifestatum per Angelum ipsa nocte Natalis aliquibus pastoribus Judaeis in vicinia pernoctantibus, gregemque contra feras ac fures custodientibus in agro; quod etiam hyeme in regionibus calidis frequens est. Constat etiam fuisse die quadragesimo à nativitate, scilicet in die purificationis, manifestatum in templo Jerosolymitano per Simeonem, virum annosum & iustum (quod fuerit sacerdos, non constat; cum Scriptura id taceat, quod verosimiliter alioquin non tacuisset) & Annam viduam prophetissam. Constat denique fuisse manifestatum in Oriente Gentibus per stellam: ut etiam in aliis mundi partibus feruntur alia signa nativitatis Christi non defuisse; prout videre est apud Baronium in apparatu ad Annales, & alios Auctores.

41. Solum hinc quādam sunt breviter observanda circa apparitionem factam tribus Magis. In primis, hos ita dictos, non quasi maleficos, sed tamquam sapientes, à peritia Philosophiae naturalis, ac præfertim astrorum: prout Sapientes Persarum Magi olim vocabantur. Plerique etiam Patres conformiter officio Ecclesiastico censemunt fuisse reges five regulos, id est, Dominos opidorum suorum, seu primores gentis suæ, qui olim reges vocabantur; prout amici Job vocantur reges Tobie 2: & quatuor reges contra quinque dimicasse, & hi quāque ab Abraham superati leguntur Gen. 14.

42. Secundò observandum, quod ob nomen Magorum & modum adorandi cum oblatione munerum Persis proprium, censeant Varii venisse illos ex Perside. Sed verosimilius est venisse ex Arabia, subintellige, felice; ut post Iustinum, Tertullianum & alios censem Baronium & alii passim. Nec multum aberrant, qui ex Chaldaea venisse scribunt; ut S. Maximus. Judæa enim ab Oriente respicit Arabiam; Magi porrò venisse referuntur ex Oriente. Abraham quoque refertur Gen. 25, separasse filios concubinarum Madian, Ephra, & Saba ad orientalem plagam; cui & nomina hi sua reliquerunt. Unde Hieronymus in c. 60. Isaie ait: Madian & Ephra regiones sunt trans Arabiam, omniisque provincia appellata. Herinex Sum. Theol. Pars IV.

tur Saba. Quare & incolæ Arabiq; felicis olim Sabæi sunt appellati. Ad idem facit, tum loci congrua propinquitas cum Judæa in quam adjuti à dromedariis vel camelis tam brevi venire poterant, ut die decimâ tertiatâ adorarent Jesum in Bethlehem: tum qualitas munierum oblitorum, quibus Arabia abundat: tum quod Ecclesia utatur in festo Epiphaniae Scripturis appositis ad præsens intentum, Psal. 71. Reges Arabum & Saba dona adducunt &c. Et Isaia 60. In mandato camelorum operies te, dromedarii Madian & Ephra. Omnes de Saba venient aurum & thus deferentes. Denique hoc facit, quod juxta Hieronymum, Leonem Papam & plures alios Patres hi Magi commoti sint vaticinio Balaam in Moab prolati, & per traditionem accepto, de quo Numer. 24. Orientur stella ex Iacob, & coniugetur virga de Israel. Moab vero est in Arabia, teste Hieron. in c. 15. Isaie & lib. de locis Hebraicis.

Tertiò observandum, stellam, quæ noviter Magis apparuit, non fuisse astrum cælestis, ex creatis initio mundi, ut est communis Patrum & Doctorum sententia; sed formatum esse ex materia sublunari ministerio angelico, quo etiam tam motum quām statum accepit. Neque enim antea, neque deinceps visa fuit. Deinde habebat motum inconstantem & non continuum, apparebat etiam mediæ die, præterea nunc apparebat, nunc delitescebat. Erat denique terræ adeo vicina, ut distinctè demonstraret domum, & veniens staret super ubi erat puer, quod non rectè consistit cum tam immensa astrorum distantia à nobis.

Quartò observandum hanc stellam non apparuit biennio ante natalem Christi, Cœpit appa- sed ipso natali die, ut habet communis do- rere primum strina, & favet Ang. Serm. 4. de Epiphania in ipso Na- (et si Serm. 7. de Eodem festo, & Serm. 1. in- tali Domini. ter editos à parisienibus oppositum tra- dat) & alii communiter. Nam Magi illam acceperunt tamquam signum nati regis, dicentes: Vbi est, qui natus est, rex Iudeorum? vidimus enim stellam eius in Oriente, scilicet existentes, ut quidam; vel potius stellam in oriente constitutam, quod ipsa vicinior terra foret, quām ut in Judæa existens conguè apparere potuisset constitutis in Arabia; ut alii passim. Deinde cur alioquin biennio expectassent vel eo elapso scivissent jam natum infantem; quod utique illos ante adventum suum pro indubitato tenuisse, constat ex modo interrogandi, cum non interrogent de nativitate, sed eam supponentes, de solo loco: Vbi est, qui na- tus est &c. Denique alias Herodes occidisset infantes, etiam plus quām biennio natos; cum biennium jam ante adventum Magorum effluxisset, & adhuc post eorum recessum effluxerint aliquot menses ante cædem innocentium.

Quintò observandum, Magos adorasse Christum, non biennio post nativitatem il- Magi ador- lius,

venerunt
Iesum in
Bethlehem
decimoter-
tio post na-
tivitatem
die.

lius, ut voluit *Epiphanius*, nec post oblationem pueri Iesu in templo; sed tertio decimo post nativitatem die, dromedariorum velocitate adjutos pervenisse in Bethlehem, ibique Christum adorasse. Sic enim habet antiqua traditio Ecclesiastica, cui nil æquale aut præponderans potest opponi. Modus quoque loquendi Sacrae Historiae *Math. 2.* illos protinus venisse insinuat: *Cum natus esset Iesus in Bethlehem Iudea, ecce Magi ab Oriente venerunt &c.* Denique alias non invenissent amplius puerum in Bethlehem; cum post oblationem pueri in templo parentes discesserint ad pristinum domicilium in Nazareth, juxta illud *Luca 2.* *Et ut perse- runt omnia secundum legem Domini, reversi sunt in Galileam, in civitatem suam Nazareth;* quo usque scilicet Angelus monuit Josephum de sua in Ægyptum ob persecutionem Herodianam. An verò adhuc repererint infantem in spelunca seu stabulo, loco nativitatis seu in præsocio, dubitant Nonnulli, aut etiam negant. Affirmant tamen plerique Patres & Doctores, & consonat Ecclesia canens: *Hodie stella Magos duxit ad præsopium.* Nez aliquid multum urget in oppositum. Quod autem Nonnulli censem *Deiparām* cessante jam copiâ hospitii facile deinceps reperisse domum hospitii, solvi potest, dicendo, quod paupertatis causâ & amore, aut etiam ratione occultæ Dei providentia id non fecerit; vel fortè quod descriptio ista aut multitudo adventantium pluribus diebus perveraverit.

46. Dices: *Hærodes diligenter didicit tempus stellæ qua apparuit Magis*, quo scilicet tempore ceperit apparere, & postea *videns quoniam illujus esset à Magis*, occidit omnes pueros à bimatu & infra secundum tempus quod exquisierat à Magis, ut refertur *Math. 2.* Igitur videatur stella à biennio circiter apparuisse, sive ante natale Christi, five ante adorationem Magorum. *Resp. Neg. Conf.* Nam Herodes ex furore & timore extedit tempus, veritus ne fortè ante exortum stellæ Christus esset natus, vel grandior esset esteris, sicut ad maiorem cautelam extendit locum, occidendo nimirum pueros masculos etiam in omnibus finibus Bethlehem. Quare processit secundum tempus quod exquisierat à Magis, id est, quod subdolâ exquisitione à Magis factâ ipse sibi callidè præscriperat ad effectum certius consequendum. Biennium autem computandum est, non ab adventu Magorum, sed ab edicto Herodis, aliquanto post tempore lato; et si fecit putarit *Baronius*. Nonnulli etiam ly secundum tempus, subtilius fortè quam solidius, solum referendum putant ad ly & infra; q. d. Occidit omnes masculos incipiendo à bimulis usque ad recens natos secundum tempus quo ceperat stella apparere, quasi nempe postea natos non occiderit. Quod tamen genio crudelissimi & ambitiosissimi tyranni, & tantæ extensioni

*Cur Herodes
occiderit in-
fantes à bi-
matu & in
frâ.*

ad bimatum & loca vicina cùm congruit; ut proinde credibile sit ipsum etiam occidisse infantes post Christum natos, ut secundus intentum suum obtineret.

Observandum denique Magos singulos obtulisse probabilissimè tria munera, quæ non carbant mysterio speciali, ut omnes Patres constanter advertunt: quidquid impudenter exhibet *Calvinus*: aurum quidem tamquam Regi magno, thus tamquam Deo, myrram tamquam homini proximis morituro.

§. IV.

*De Oblatione pueri Iesu in templo
& Purificatione Deiparæ.*

NUNC sequitur agendum de Oblatione pueri Iesu in templo Jerosolymitano, & purificatione Mariæ, quæ contigit quadragesimo die à nativitate Domini. Quando per præsentiam Verbi incarnati in templo præfato cœpit impleri illud *Agæi 2.* *Et ve- nient desideratus cunctis Genibus: & implebo do- num istam gloriam..... magna erit gloria domus istius novissima plus quam prima.* Et illud *Mala- ch. 3.* *Et statim venies ad templum suum domi- nator quem vos queritis &c.*

Sciendum porro vèteri Lege duo fuisse *Lex pri-
fancita.* Primum, ut omne primogenitum *genitu-*
offerretur & consecraretur Domino, velut *deca-
peculium ejusdem speciale*; idque *in situ*
beneficii à Deo præstiti populo, quem ut liberaret à servitute Ægypti, occiderat omne primogenitum in terra Ægypti ab homine usque ad pecus. Quare primogenita mundorum animalium immolabantur Deo, primogenita vero hominum redimebantur quinque scilicet, eò quod Levites subrogati forent loco primogenitorum ad servendum Deo. Quæ omnia patent *Exodi 12.* & *Numer. 8.* & 18. Secundum erat genera- *Lex pri-
lius, ut nempe mulier, quæ suscep-
tione pepererit masculum, immunda esset* *magis-
expansum* *quadrage-
tum diebus, septem quidem juxta* *dies separationis menstruæ*, id est, instar mulieris menstruatæ, quæ quidquid tan- *legem præ-
peccato p-
lii, sed præ-
legati in*
secundum *mundi-
maris.*

12. Porro ad purgationem matris necesse